

**Sprawozdanie z Posiedzenia Ogólnego
Rady Europejskich Lekarzy Dentystów (CED)
w dniu 18 listopada 2011 r. w Brukseli**

W dniu 18 listopada 2011 r. w Brukseli odbyło się Posiedzenie Ogólne Rady Europejskich Lekarzy Dentystów (CED), na którym Naczelną Izbę Lekarską reprezentowali: dr Anna Lella, Wiceprezes NRL, dr Anna Śpiątek, członek Zespołu ds. Współpracy Międzynarodowej NRL, dr Kazimierz Bryndal, członek Zespołu ds. Współpracy Międzynarodowej NRL, oraz radca prawny Marek Szewczyński, pracownik biura NIL.

W przeddzień posiedzenia, wieczorem 17 listopada, delegaci spotkali się na uroczystości z okazji 50 rocznicy powstania CED. Udział w spotkaniu wzięli również goście, m.in. przedstawiciel Komisji Europejskiej, dr Andrzej Ryś, Dyrektor w Dyrekcji Generalnej ds. Zdrowia Publicznego, przedstawiciele europejskich organizacji reprezentujących inne wolne zawody.

Prezes CED, dr Wolfgang Doneus z Austrii, przypomniał początki CED, która powstała z inicjatywy 6 państw w 1961 pod nazwą Komitet Łącznikowy ds. Stomatologii, jako organ doradczy dla Komisji Europejskiej w dziedzinie stomatologii. Jednym z pierwszych osiągnięć organizacji było uzgodnienie stanowiska w sprawie ekwiwalentności dyplomów i kwalifikacji zawodowych lekarzy dentystów – zagadnienie tak istotne do dnia dzisiejszego. Przez kolejne lata działalność Komitetu Łącznikowego ds. Stomatologii stopniowo obejmowała wszystkie ważne sprawy – głównie w zakresie legislacyjnym – wiążące się z wykonywaniem zawodu lekarza dentysty i stanem zdrowia jamy ustnej w Europie. Rozwój organizacji doprowadził do zmiany statutu i przyjęcia obecnej nazwy oraz do utworzenia w Brukseli własnego, odrębnego biura w roku 2009.

Dr Doneus Podkreślił, że CED, która zrzesza obecnie organizacje zawodowe z 32 państw europejskich (państwa członkowskie UE, państwa kandydujące do UE państwa EOG oraz Szwajcaria), reprezentując w sumie 334 000 lekarzy, jest w pełni autonomiczną organizacją polityczną, niezależną od instytucji UE, rządów krajowych oraz przemysłu. CED reprezentowana przez osoby posiadające specjalistyczną

wiedzę w zakresie stomatologii i zdrowia publicznego, jest postrzegana przez instytucje Unii Europejskiej jako ważny podmiot w dziedzinie zdrowia, którego głos jest brany pod uwagę.

Przedstawiciele NIL przekazali na ręce Prezesa CED list gratulacyjny, podkreślający ważną rolę, jaką odgrywa CED, oraz pamiątkową grafikę z wygrawerowaną tabliczką, która (mamy nadzieję) zostanie zawieszona w brukselskim biurze CED.

Posiedzenie Ogólne CED w dniu 18 listopada rozpoczął dr Doneus, który nawiązując do jubileuszu, podkreślił, że CED jest organizacją niezależną, nie powiązaną z przemysłem. Podziękował także pracownikom biura za ich cenny wkład w działalność organizacji – aktualnie w biurze CED zatrudnione są na pełen etat 3 osoby, w tym dwóch prawników, ponadto CED korzysta w razie potrzeby z opinii ekspertów zewnętrznych. Następnie dr Doneus omówił wydarzenia, w których z ramienia CED brał udział w ostatnim okresie (m.in. Prague Dental Days, Zjazd Lekarzy Dentystów w Niemczech, konferencja zorganizowana Przez Komisję Europejską nt. modernizacji dyrektywy w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych).

Nina Brandelet-Bernot oraz Sara Roda z biura CED, przedstawiły sprawozdanie z działalności CED w 2011 roku, która obejmowała m. in. szereg spotkań dot. oceny systemu uznawania kwalifikacji zawodowych i planowanej nowelizacji dyrektywy 2005/36/WE. W sprawozdaniu omówiono także bieżącą działalność instytucji UE w zakresie ochrony zdrowia (m.in. trwający proces implementacji do prawodawstw krajowych dyrektywy w sprawie transgranicznej opieki zdrowotnej, co powinno zostać ukończone w roku 2013, priorytety polskiej prezydencji w zakresie zdrowia, prace KE nad projektem nowelizacji dyrektywy 2005/36/WE – projekt ma być przedstawiony w grudniu br., prace KE nad projektem nowelizacji dyrektywy w sprawie wyrobów medycznych – projekt ma być przedstawiony wiosną 2012 r., przyjęcie dyrektywy 2011/84/UE nowelizującej przepisy dot. kosmetyków w odniesieniu do produktów do wybielania zębów).

Dr Jiri Zemen z Czech uzupełnił wcześniejsze sprawozdanie dr. Doneusa nt. warsztatów zorganizowanych przez Czeską Izbę Dentystyczną w ramach kongresu Prague Dental Days, które w tym roku były poświęcone kwestii standardów w stomatologii, gdzie goście W. Doneus, P. Engel, A. Lella, P. Väli wygłosili referaty.

W związku z przyjętą w roku 2009 strategią komunikacji CED N. Bernot omówiła aktualne prace w tym zakresie (m.in. przeprowadzoną niedawno analizę strony internetowej CED, wydane informatory (CED info), opracowanie oficjalnego sloganu organizacji „CED – the voice of dentists and oral health in Europe for 50 years”, który będzie odąd elementem oficjalnych dokumentów). Na rok 2012 proponuje się przeznaczyć 20 000 EUR na działalność dot. strategii komunikacji – planowane jest m.in. spotkanie rzeczników prasowych organizacji członkowskich, uaktualnienie Manuala). W dyskusji wyrażono opinię, że na działalność dotyczącą komunikacji powinno się przeznaczyć większe środki, zwłaszcza na uświadamianie społeczeństwu znaczenia zdrowia jamy ustnej. Zaproponowano także, aby przemyśleć sprawę ewentualnego sponsoringu, ponieważ w niektórych sytuacjach mogłoby to być korzystne i nie stanowić zagrożenia dla niezależności CED. Dr Zasugerowano ew. możliwość uzyskiwania środków unijnych z rozmaitych funduszy – być może CED powinna także rozważyć podjęcie starań w tym kierunku. W trakcie dyskusji zwracano uwagę, że strategia komunikacji i środki finansowe przeznaczane przez CED na ten cel to niezwykle istotna kwestia, którą należy szczegółowo omówić. Zgromadzeni zaaprobowali strategię komunikacji na rok 2012.

Skarbnik CED, dr Susie Sanderson z Wlk. Brytanii, omówiła stan finansów CED oraz przedstawiła projekt budżetu na rok 2012. Rok 2011 był ostrożnym okresem pod względem wydatków. W bilansie rocznym udało się osiągnąć oszczędności, pomimo rosnących kosztów tłumaczeń oraz kilku dodatkowych imprez zorganizowanych przez CED. Proponowany budżet na rok 2012 będzie większy od tegorocznego o 6,3% i zakłada ogólny wzrost składek członkowskich o 5% - wzrost dla poszczególnych organizacji jest różny, jako że zależy od zmian w liczbie członków. (składka członkowska NIL wzrosnie o 8,9%). Wzrost budżetu podyktowany jest przede wszystkim rosnącymi kosztami tłumaczeń. W roku 2012 przewiduje się ujemny wynik finansowy na poziomie ok. 38 000 EUR.

Budżet na rok 2012 przyjęto jednogłośnie zgodnie z przedstawionym projektem.

W dalszej części posiedzenia omawiano działalność grup roboczych CED.

Dr Sanderson, Przewodnicząca Grupy Roboczej ds. Amalgamatu, poinformowała, że Grupa kontynuuje działania mające na celu uniknięcie ewentualnego wprowadzenia zakazu stosowania amalgamatu. Dr Sanderson poinformowała o raporcie nt. redukcji zanieczyszczenia rtęcią przygotowywanym obecnie na zlecenie Komisji Europejskiej

przez firmę konsultingową BIOIS. Amalgamatem zajmuje się także ONZ w ramach Programu Środowiskowego (UNEP). Zdaniem dr. Stuarta Johnstona z Wlk. Brytanii, który brał udział w spotkaniach UNEP, władze państw członkowskich ONZ nie zdają sobie sprawy ze skutków, jakie mogą powstać w przypadku wprowadzenia zakazu stosowania amalgamatu. Dr Sanderson podkreśliła, że organizacje stomatologiczne powinny dążyć do tego, aby resorty zdrowia i środowiska w poszczególnych państwach europejskich podjęły współpracę w odniesieniu do kwestii stosowania amalgamatu – aktualnie bowiem resorty środowiska patrzą na tę sprawę wyłącznie pod kątem ochrony środowiska. Na koniec swego wystąpienia dr Sanderson przedstawiła projekt rezolucji w sprawie odpowiedzialnej praktyki w celu redukcji wpływu amalgamatu dentystycznego na środowisko i zaproponowała jego przyjęcie. Projekt rezolucji zaleca lekarzom dentystom używanie amalgamatu w kapsułkach, przestrzeganie przepisów regulujących postępowanie z odpadami w tym m.in. stosowanie separatorów spełniających standardy ISO. Projekt wskazuje także, że ryzyko związane ze stosowaniem materiałów alternatywnych nie jest jeszcze w pełni zbadane i należy kontynuować badania w tym zakresie. Po dyskusji zaakceptowano zgłoszoną propozycję.

Przed przerwą obiadową przedstawiciel Duńskiego Stowarzyszenia Stomatologicznego przedstawił przygotowania do kolejnego Posiedzenia Ogólnego, które odbędzie się wiosną 2012 r. w Kopenhadze.

Po przerwie kontynuowano sprawozdania z działalności grup roboczych.

Oдноśnie tematyki związanej z pracami Grupy ds. Edukacji i Kwalifikacji Zawodowych, której przewodniczy dr Konstantinos Oulis z Grecji, S. Roda przedstawiła aktualne informacje o stanie prac nad nowelizacją dyrektywy 2005/36/WE. Wspomniała o konferencji, która odbyła się w Brukseli w dniu 7 listopada br., omówiła spotkania z przedstawicielami Komisji Europejskiej oraz z innymi organizacjami reprezentującymi wolne zawody, przygotowanie odpowiedzi CED na Zieloną Księgę. W styczniu 2012 r. planowane jest kolejne spotkanie przedstawicieli wolnych zawodów z Komisją Europejską. Jest to szczególnie istotne w związku z projektem nowelizacji dyrektywy 2005/36/WE, który ma zostać ogłoszony w grudniu br.

Dr Marco Landi z Włoch, w zastępstwie nieobecnego dr. Oulisa, zreferował prace Grupy ds. Edukacji i Kwalifikacji Zawodowych. W dniu 12 lipca br. odbyło się

spotkanie z przedstawicielami ADEE (Stowarzyszenie ds. Edukacji Stomatologicznej w Europie). Przedstawiciele CED i ADEE omówili stanowisko w sprawie zmian w dyrektywie w zakresie uaktualnienia minimalnych wymogów kształcenia, Grupa brała czynny udział w opracowaniu odpowiedzi CED na Zieloną Księgę. Kontynuowano ponadto prace dot. sedacji tlenkiem azotu.

W odniesieniu do dalszych rozmów z ADEE zawiązała się dyskusja, czy należy z ADEE omawiać kwestie związane z doskonaleniem zawodowym, czy też uznać, że sprawy te powinny być w całości administrowane przez organizacje zawodowe.

Dr Piret Vali z Estonii zreferowała prace niedawno powstałej Grupy Roboczej ds. eZdrowia, m.in. przedstawiła rezultaty kwestionariusza opracowanego przez Grupę. Na kolejne posiedzenie ogólne w maju 2012 r. Grupa opracuje projekt stosownej rezolucji w sprawie eZdrowia. Zgromadzeni udzielili Grupie mandatu na dalsze działania.

Dr John Tzoutzas z Grecji, Przewodniczący Grupy Roboczej ds. Kontroli Zakażeń oraz Gospodarowania Odpadami przedstawił zmiany w rekomendacji dot. kontroli zakażeń opracowane przez grupę i zaproponował, aby na jakiś czas usunąć ze strony internetowej CED rekomendacje dot. kontroli zakażeń i ewentualnie posłużyć się nimi w przypadku pytań w tej sprawie ze strony instytucji unijnych. Członkiem ww grupy jest kol Anna Śpiałek.

Dr Stuart Johnston, przewodniczący Grupy Roboczej ds. Wybielania Zębów, przypomniał, że niedawno przyjęto nowelizację dyrektywy w sprawie kosmetyków, przewidującą, że produkty do wybielania zębów, w których stężenie nadtlenu wodoru przekracza 0,1%, nie będą ogólnodostępne i będą mogły być stosowane pod kontrolą lekarza dentysty. Jedynie te produkty do wybielania zębów, w których stężenie nadtlenu wodoru jest poniżej 0,1%, będą ogólnodostępne. Podkreślił że jest to nasz wspólny sukces, dziękując delegatom za aktywność w merytorycznym poparciu starań grupy roboczej . Rada Unii Europejskiej przyjęła decyzję w sprawie regulacji produktów do wybielania zębów, zgodnie ze stanowiskiem CED.

Przedstawiciel Duńskiego Stowarzyszenia Stomatologicznego przedstawił oświadczenie Stowarzyszenia, wyrażające sprzeciw wobec regulacji wyłączonej stosowanie środków wybielających zęby o stężenie nadtlenu wodoru przekraczającym 6%. Duńskie Stowarzyszenie Stomatologiczne apeluje, aby CED

kontynuowało działania mające na celu zapewnienie uznawania wybielania zębów za świadczenie zdrowotne, które może udzielać tylko lekarz, oraz aby dozwolone było stosowanie także środków o stężeniu nadtlenku wodoru wyższym niż 6%. Dr Johnston stwierdził, że popiera to stanowisko, ale jego zdaniem obecnie należy się przez pewien okres wstrzymać z nowymi propozycjami i podjąć temat za jakiś czas, w międzyczasie gromadząc ewentualnie dodatkowe dane naukowe.

Dr Johnston poinformował na zakończenie swego wystąpienia, że Grupa opracuje w najbliższym czasie materiały mające pomóc państwom członkowskim we właściwym implementowaniu nowelizacji dyrektywy do prawodawstw krajowych. Anna Lella w imieniu KS NRL wystosowała już odpowiednie pismo od MZ i konsultantów krajowych z informacją iż Rada Unii Europejskiej przyjęła decyzję w sprawie regulacji produktów do wybielania zębów, zgodnie ze stanowiskiem CED. Państwa członkowskie mają 12 m-cy na włączenie decyzji do prawa krajowego.

Dr Cavalle, jako przewodniczący, przedstawił sprawozdanie z prac Grupy Roboczej ds. Produktów Medycznych. W czerwcu br. odbyło się spotkanie z organizacją FEPPD reprezentującą europejskich techników dentystycznych. Podczas rozmowy okazało się, że stanowiska obu organizacji są rozbieżne - dotychczas nie udało się uzgodnić wspólnego stanowiska. W dniu 28 października br. przedstawiciele Grupy spotkali się z przedstawicielami Komisji Europejskiej. Komisja nie akceptuje propozycji CED dot. np. oznakowania CE. Kolejną istotną sprawą jest propozycja normalizacji.

Dr Paula Vassallo z Malty przedstawiła działalność Grupy Roboczej ds. Zdrowia Jamy Ustnej. Grupa planuje zorganizować w 2012 r. spotkanie poświęcone zdrowiu jamy ustnej pod nazwą „Healthy mouth, healthy living, healthy ageing”.

Prof. Wolfgang Sprekels z Niemiec omówił działalność Grupy Roboczej ds. Bezpieczeństwa Pacjenta

Dr Francisco Rodriguez Lozano z Hiszpanii przekazał informacje nt. zagadnień z zakresu Rynku Wewnętrznego – Grupa odbyła w dniu 2 września br. Wspólne spotkanie z Grupą Roboczą ds. Edukacji i Kwalifikacji Zawodowych w celu opracowania odpowiedzi CED na Zieloną Księgę dot. modernizacji systemu uznawania kwalifikacji. W październiku odbyło się zaś spotkanie online poświęcone planowaniu kadr medycznych.

Dr Nikolai Sharkov z Bułgarii, członek zarządu CED, omówił działalność Zespołu CED ds. Wolnych Zawodów w Europie.

W końcowej części posiedzenia N. Bernot przedstawiła prezentację podsumowującą raporty krajowe, w tym raport NIL, która jest w całości dostępna na stronie internetowej CED, a S. Roda omówiła rezultaty wybranych kwestionariuszy, które były rozesłane do organizacji członkowskich CED w ostatnim okresie. Jak podała, w roku 2011 CED skierowało do organizacji członkowskich 21 kwestionariuszy, m. in. dot. techników dentystycznych, kontroli znajomości języka, implementacji dyrektywy o wyrobach medycznych odnośnie dentystycznych wyrobów na zamówienie (kwestionariusz opracowany i zaproponowany przez NIL).

Na koniec podano, że w roku 2012 posiedzenia ogólne CED odbędą się w dniach 11-12 maja w Kopenhadze oraz w dniu 23 listopada w Brukseli. Natomiast wiosną 2013 (w dniach 24 – 25 maja) CED spotka się w Dublinie.

Komplet materiałów dotyczących posiedzenia jest w posiadaniu KS NRL.

Opr.:

Anna Lella; Anna Śpiątek; Marek Szewczyński.

Z historii Rady Europejskich Lekarzy Dentystów (Council of European Dentists, CED), wcześniej Komitetu Łącznikowego ds. Stomatologii (Dental Liaison Committee, DLC)

Pierwsze spotkanie organizacji stomatologicznych z Belgii, Francji, Niemiec, Luksemburga i Holandii odbyło się w dniu 4 lutego 1961 r., czyli w niecałe cztery lata po powstaniu EWG. Uzgodniono wówczas, aby powołać grupę reprezentantów stomatologii, posiadających ekspercką wiedzę w zakresie legislacji europejskiej dotyczącej zawodu lekarza dentysty.

Podczas posiedzenia ogólnego w Porto w dniach 26 – 27 maja 2005 r. przegłosowano zmianę dotychczasowej nazwy na Council of European Dentists, w skrócie CED. Przyjęto, że obecna nazwa najwłaściwiej oddaje charakter organizacji. CED jest stowarzyszeniem not-for-profit, reprezentuje ponad ćwierć miliona lekarzy dentystów z Europy.

Przedmiotem działalności CED jako niezależnej organizacji zawodowej, wspieranej przez swoich członków, jest:

- reprezentowanie interesów zawodu dentysty w UE,
- promowanie wysokich standardów zdrowia jamy ustnej,
- promowanie wysokich standardów opieki stomatologicznej,
- przyczynianie się do zabezpieczenia ochrony zdrowia społeczeństwa,
- monitorowanie, analizowanie i podążanie za wszystkimi politycznymi i legislacyjnymi zmianami dokumentów UE, które dotyczą lekarzy dentystów, opieki zdrowotnej jamy ustnej,
- aktywne wywieranie presji na Instytucje Europejskie i Parlament celem służenia interesom politycznym i legislacyjnym lekarzy dentystów, włączając zagadnienia ochrony konsumenta,
- wspieranie i reprezentowanie członków pod względem informowania i popierania ich potrzeb w powiązaniu z instytucjami narodowymi i unijnymi, pod warunkiem, że nie jest to indywidualny obowiązek członków.

Zadania te są realizowane przez biuro CED w Brukseli, kierowane przez 8-osobowy zarząd przy współdziałaniu grup roboczych. CED jest platformą dla komunikacji i lobbowania na rzecz zawodu lekarza dentysty, jest też ważnym partnerem dla innych instytucji w globalnej debacie zdrowotnej. Pokazuje, jak ważna jest wymiana poglądów i doświadczeń, dzielenie się nie tylko sukcesami, ale i porażkami.